

Годишен доклад за качеството на изпълнението по фонд „Убежище, миграция и интеграция“, посочен в член 35 от Регламент (ЕС) 2021/1147

ИДЕНТИФИКАЦИЯ

Номер по CCI	2021BG65AMPR001
Заглавие	Програма на Република България по ФУМИ 2021-2027
Версия	1
Счетоводна година	1 юли 2023 г. - 30 юни 2024 г.
Дата на одобрение на доклада от мониторинговия комитет	14.02.2025 г.

1. КАЧЕСТВО НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО

1.1. Напредък в изпълнението — член 35, параграф 2, буква а) от Регламент (ЕС) 2021/1147

За всяка специфична цел докладвайте за напредъка в изпълнението на програмата и в постигането на междинните цели и целевите стойности, установени в нея, въз основа на последните данни за счетоводната година съгласно изискването в член 42 от Регламент (ЕС) 2021/1060. Това се отнася до кумулативните данни, предоставени до 31 юли през годината, предхождаща годината, през която се представя докладът.

За предпочитане е информацията за напредъка в рамките на всяка специфична цел да бъде структурирана въз основа на мерките за изпълнение, индикативните действия и желаните резултати, определени в програмата.

Опишете също така предприетите стъпки и съответните дейности, свързани с изпълнението на партньорството съгласно член 8, параграф 2 от Регламент (ЕС) 2021/1060.

След одобряването на програмата на България по фонд „Убежище, миграция и интеграция“ (ФУМИ) с Решение на Европейската комисия от 21.11.2022 г. Управляващият орган продължи възприетия проактивен подход, насочен към изпълнението и постигането на целите на програмата.

В резултат на проведена през 2023 година процедура за директно предоставяне на безвъзмездна финансова помощ в рамките на Специфична цел 1 „Обща европейска система за убежище“ и Специфична цел 3 „Връщане“ бяха подписани и започнаха своето ефективно изпълнение пет операции. Две от тях са с директен бенефициент Държавна агенция за бежанците при Министерския съвет, а останалите три се изпълняват от дирекция „Миграция“ при Министерство на вътрешните работи. Операциите имат ключова роля по отношение на постигане на резултатите, заложили в Програмата. В условията на динамична миграционна среда осигуряването на условия за прием и настаняване съгласно стандартите на ЕС и привежданто на процедурите за международна закрила в съответствие с европейското законодателство продължават да бъдат идентифицирани като базови нужди и в настоящия програмен период. Инвестициите в подобряването на административния капацитет на Държавна агенция за бежанците към Министерския съвет в областта на убежището и миграцията включва активни мерки, насочени към поддържане нивото на съответната инфраструктура за настаняване и качеството на услугите, които се предоставят на лицата, настанени в нея. Операцията, свързана с подобряване на условията за настаняване и осигуряване на режийни разходи, бележи напредък по отношение на стойността на индикатор О.1.1. „Брой подкрепени участници“, който вече надвишава заложената целева стойност за 2024 г. от 8 600 лица и достига 19 814 лица.

Операциите, изпълнявани от дирекция „Миграция“ при Министерство на вътрешните работи, допринасят за подобряване на процедурите, улесняване на процеса по идентификация и подобряване на условия за настаняване на ГТД, нелегално пребиваващи в България. Значителен напредък е отбелязан в рамките на стойностите на индикатор R.3.7., като от нулева стойност са достигнати 84 изведени лица за текущия отчетен период.

На следващо място, през 2023 година усилията на Управляващия орган бяха приоритизирани към подобряването на условията за интеграция на законно пребиваващи в страната ГТД в българското общество като важен компонент в рамките на Специфична цел „Законна миграция и интеграция“. В процес на оценка бяха пет проектни предложения с фокус върху социалното включване, улесняването на интеграцията и успешната реализация на българския трудов пазар.

В резултат на проведената открита процедура в края на отчетния период започна своето изпълнение първата от пет операции в рамките на Специфичната цел, свързана с изпълнението на политиките на Р България за насърчаване на законната миграция на граждани от Р. Армения, Р. Грузия и Р. Молдова. Опитът, натрупан през програмен период 2014-2020, показва, че в рамките на динамичната среда все по-належаща става необходимостта от предоставянето на информация за условията на живот и възможностите за работа в България на ГТД. Затова усилията и мерките на Управляващия орган, свързани с насърчаването и за използване на законни канали за професионална миграция, продължават. Отворена остава възможността и за бъдещи двустранни сътрудничества и разширяване на хоризонта от възможности за трудовите мигранти в Р България, както и за ефективното използване на работна им сила на българския пазар.

Акцентът продължава да бъде поставен върху предприемане на конкретни действия за поддържане на интегрирано наблюдение на миграционните потоци и ефективно управление на процедурите по връщане. Основно предизвикателство продължават да бъдат усилията за ефективна интеграция на ГТД в българското общество и използване на техния пълен капацитет като фокусът е поставен върху подобряването на административния капацитет и подобряване на нагласите в българското общество.

Три операции в рамките на Специфична цел 4 „Солидарност“ започнаха своето изпълнение през 2023 година – една на Държавна агенция за бежанците при Министерския съвет и две за райони в рамките на гр. София в съответствие с Националния механизъм за изпълнение на ангажиментите на Република България по презаселване, одобрен с Решение на Министерски съвет № 263/2016, изменено с Решения на МС 467/2017 г., 750/2017 г. и 85/2024 г.

В изпълнение на разпоредбата на чл. 13, ал. 3 от Постановление на Министерския съвет № 302 от 29.09.2022 г. Комитетът за наблюдение на програмата по ФУМИ 2021-2027 г. продължи прилагането на принципа на партньорство в рамките на програмата. През програмен период 2021-2027 г. бе значително разширен кръгът от организации, номинирали членове в Комитета за наблюдение. Включени са широк кръг организации – публични органи, неправителствени и международни организации, представители на социалните и икономически партньори (синдикални организации и организации на работодателите), представители на регионалните и местни власти, организации на хора в неравностойно положение, представители на академичната общност. Активното участие на членовете на Комитета подпомага значително процеса на навременното съгласуване и одобряване на необходими документи в хода на изпълнение на планираните операции.

Изпълнението на програмата по ФУМИ следва същите принципи на партньорство, както в процеса на нейното изготвяне. Управляващият орган осигурява широка публичност на партньорите чрез предоставяне на подходяща информация на уебсайта на Министерството на вътрешните работи, както и чрез провеждане на редовни информационни събития, отворени за всички заинтересовани страни. Комитетът също така играе основна роля в наблюдението на напредъка по изпълнението на програмата по ФУМИ и на бъдещото развитие, консултиране и/или вземане на решения, свързани с преразглеждането на програмата и/или одобряването на докладите от мониторинга.

В допълнение, Управляващият орган предприе конкретни мерки за прилагане на принципа на партньорство, като в рамките на периода 1 юли 2023 г. - 30 юни 2024 г. организира четири информационни дни за запознаване с условията за кандидатстване по процедури, в това число допустими дейности, индикатори, резултати и целеви групи, както и със спецификите

и правилата за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ в рамките на финансов период за 2021 – 2027 г. В периода се проведе и едно обучение за заинтересовани организации, имащи за цел да подпомогнат ефективното управление и изпълнение на одобрените проекти като акцентират върху изискванията на Управляващия орган при отчитане на операциите.

1.2. Проблеми, засягащи качеството на изпълнението — член 35, параграф 2, буква б) от Регламент (ЕС) 2021/1147

За всяка специфична цел опишете всички проблеми, засягащи качеството на изпълнението на програмата през счетоводната година, и всички действия, предприети за тяхното решаване.

Когато е възможно и уместно, ви приканваме да правите разлика между проблемите, свързани с:

- недостатъчно докладване на постиженията¹;
- определянето на целевите стойности²;
- процедурни забавяния и административния капацитет³;
- контекстуални промени⁴;
- планирането и/или изпълнението на операциите⁵;
- всякакви други въпроси.

Опишете всички промени в стратегията или националните цели, или фактори, които могат да доведат до бъдещи промени, както и измененията, до които тези промени са довели в прогнозните целеви стойности съгласно методиката за установяване на рамката за качество на изпълнението.

Включете информация за всички евентуални мотивирани становища на Комисията във връзка с производства за установяване на неизпълнение на задължения съгласно член 258 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС), които са свързани с изпълнението на фонда.

В рамките на счетоводната година не са идентифицирани проблеми, засягащи качеството на изпълнението на програмата.

Към 30.06.2024 г. от ЕК са одобрени две подадени от Р България проектни предложения за изпълнение на специфични действия AMIF/2023/SA/1.2.1/10 и AMIF/2023/SA/1.2.3/05.

Включването на допълнително финансиране за изпълнение на специфични действия, както и прехвърлянето на средства от Специфична цел 3 към Специфична цел 2 доведе и до промяна в етапните и целевите стойности от методиката за установяване на рамката за качество на изпълнението, съгласно предходната одобрена от ЕК версия на програмата.

През счетоводната година не са получени мотивирани становища на Комисията във връзка с производства за установяване на неизпълнение на задължения съгласно член 258 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС), които са свързани с изпълнението на инструмента.

¹ Това се отнася до ситуацията, при която има разлика между номиналната степен на постигане на целевата стойност, измерено чрез показателите, и действителния напредък в изпълнението. Например недостатъчното докладване за крайни продукти и резултати може да се дължи на проблеми с разработването на ИТ системата, на текущи операции, за които все още не са докладвани крайни продукти и резултати, на проблеми със събирането на данни, водещи до бавно или непълно докладване и др.

² Това се отнася до ситуация, при която ниската степен на постигане на целевата стойност не се дължи на бавен напредък, а по-скоро на неправилно или нереалистично определяне на целевите стойности. Тук може да става въпрос за поуките, извлечени във връзка със създаването на методиката за определяне на целевите стойности — например погрешни или непълни допускания или проблеми с избраните референтни стойности на показателите — и всякакви планирани промени в нея.

³ Например проблеми, свързани с тръжните процедури, одитните процедури, липсата на ресурси на равнището на управляващия орган, непредвидено забавяне в приемането на програмата и др.

⁴ Това може да включва например социално-икономически или политически фактори, промени в нормативната уредба и др.

⁵ Например проблеми, свързани с обхвата на действието (напр. критерии за допустимост), слаб интерес от страна на бенефициерите или участниците, всякакви отклонения в изпълнението на действието и др.

1.3. Специфични мерки за смекчаване на последиците

Ако е приложимо, опишете накратко как дейностите по програмата са допринесли за смекчаване на последиците от евентуални внезапни промени в миграционния натиск в резултат на непредвидено влошаване на социално-икономическата или политическата ситуация в съответните трети държави. Когато е възможно, посочете обема на преразпределения за тази цел ресурси и свързаните с тях крайни продукти и постигнати резултати.

Обърнете специално внимание на дейностите, извършвани за смекчаване на последиците от подобни внезапни промени, чието изпълнение може да не бъде изцяло обхванато от общите показатели за крайните продукти и резултатите.

След пълномащабното нахлуване в Украйна от Руската федерация, милиони остават разселени както в страната, така и в европейските страни. Сред тях България, подобно на други страни от ЕС, е изправена пред значителни предизвикателства при настаняването на бежанците, което натоварва социалните ѝ системи. Въпреки че спешната животоспасяваща помощ остава активна, продължаващата война изисква повече средносрочни и дългосрочни политики и интервенции, които също така отговарят на променящите се нужди и подкрепят социално-икономическото включване. За да отговори на тези нужди и предизвикателства, МОМ България, в сътрудничество с Българския червен кръст, предложи холистичен многосекторен подход за подкрепа. Това включва улесняване на достъпа до основни услуги като здравеопазване, образование и социални грижи; осигуряване на подкрепа за препитание, кариерно ориентиране, развитие на умения, грижи за деца и езикови курсове, и повишаване на капацитета на централните и местните власти. През декември 2023 г. от ЕК бе одобрено подадено от България проектно предложение за Специфично действие с наименование „Подкрепа за интеграция на бежанци от Украйна: Принос към усилията на правителството на България за изпълнение на ангажиментите за изпълнение на Директивата за временна закрила“ AMIF/2023/SA/1.2.3/05. Проектното предложение е включено в програмата на Република България по ФУМИ през април 2024 г. и е подготвена процедура за директно предоставяне на БФП, която е проведена след отчетния период и е сключен договор с директния бенефициент МОМ.

1.4. Оперативна подкрепа — член 21, параграф 3 от Регламент (ЕС) 2021/1147

Ако през счетоводната година е била използвана оперативна подкрепа, опишете как тя е допринесла за постигането на целите на фонда⁶.

Ако общите кумулативни допустими разходи за оперативна подкрепа за операциите, избрани за подпомагане, надвишават 15 % от общия размер на разпределения за програмата средства в края на счетоводната година, обяснете причините за това. Освен това, ако съществува риск прагът да бъде превишен до края на програмния период, опишете мерките, предвидени за смекчаване на последиците от това.

В резултат на проведена през 2023 година процедура за директно предоставяне на безвъзмездна финансова помощ в рамките на Специфична цел 1 „Обща европейска система за убежище“ и Специфична цел 3 „Връщане“ своето ефективно изпълнение започнаха две операции с директни бенефициенти Държавна агенция за бежанците при Министерския съвет и дирекция „Миграция“ при Министерство на вътрешните работи. Поддръжката на

⁶

Ако е приложимо за тази цел, посочете информацията, която попада в обхвата на Регламент (ЕС) 2021/1147 и е на разположение в резултат на оценки по Шенген, извършени съгласно Регламент (ЕС) № 1053/2013 на Съвета от 7 октомври 2013 г. за създаването на механизъм за оценка и наблюдение с цел проверка на прилагането на достиженията на правото от Шенген и за отмяна на решението на изпълнителния комитет от 16 септември 1998 г. за оценка и прилагане на Споразумението от Шенген (ОВ L 295, 6.11.2013 г., стр. 27) и Регламент (ЕС) 2022/922 на Съвета от 9 юни 2022 г. относно създаването и функционирането на механизъм за оценка и наблюдение с цел проверка на прилагането на достиженията на правото от Шенген и за отмяна на Регламент (ЕС) № 1053/2013 (ОВ L 160, 15.6.2022 г., стр. 1).

местата за настаняване и осигуряването на средства за охрана и режимни разходи са основни дейности, които осигуряват условията в тях в съответствие със заложените стандарти на ниво Европейски съюз.

Към 30.06.2024 г. договорените средства за оперативна подкрепа са в размер на 26,62 % от общия размер на разпределените за програмата средства. Тези операции представляват продължение на дейности от предходния програмен период, чрез които се цели непрекъсваемата подкрепа за центровете за настаняване на граждани на трети страни в условията на постоянен миграционен натиск. Част от дейностите се финансират ретроактивно. Управляващият орган следи за спазването на одобрения максимален размер на финансирането за оперативна подкрепа и чрез въведените контроли гарантира, че той ще бъде спазен при окончателното отчитане на изпълнението на програмата по ФУМИ.

1.5. Специфични действия⁷

Опишете основните постижения за всички специфични действия, извършени през счетоводната година, и как те са допринесли за постигането на целите на програмата и за създаването на добавена стойност от Съюза⁸.

Опишете как отделните действия са довели до напредък, както в процедурно⁹, така и в оперативно отношение¹⁰, и изтъкнете всички проблеми, засягащи тяхното изпълнение, по-специално риска от непълно усвояване на средствата.

Ако е приложимо, представете разбивка на тази информация по проекти. Ако се очаква отклонение от първоначалното планиране, обяснете причините за това, опишете всички предприети смекчаващи действия и представете преразгледания график.

Предоставянето на финансиране по ФУМИ за изпълнение на специфични действия се осъществява в съответствие със Закона за управление на средствата от европейските фондове при споделено управление (ЗУСЕФСУ). Съгласно чл. 25, ал. 2 от ЗУСЕФСУ БФП се отпуска чрез процедура за директно предоставяне на конкретен бенефициент.

През 2023 г. от България бяха подадени две заявления за изпълнение на Специфични действия по ФУМИ с наименование „Създаване на алтернативни решения за комплексни социални услуги за непридружени малолетни и непълнолетни лица в България“ AMIF/2023/SA/1.2.1/10 и „Подкрепа за интеграция на бежанци от Украйна: Принос към усилията на правителството на България за изпълнение на ангажиментите за изпълнение на Директивата за временна закрила“ AMIF/2023/SA/1.2.3/05. Проектните предложения бяха одобрени от ЕК съответно през октомври и декември 2023 г.

През февруари 2024 г. Управляващият орган по ФУМИ изпрати до ЕК изменена програма чрез системата SFC 2021 г. Изменената програма бе одобрена от ЕК с Решение C(2024)2770/20.04.2024 г.

Изменението на програмата бе одобрено в рамките на Третото заседание на Комитета за наблюдение по ФУМИ, а в рамките на VI писмена процедура на Комитета за наблюдение бяха одобрени методология и критерии за подбор на операции за двете специфични действия. Предвидена бе нова процедура № 3 за подбор на проектните предложения в рамките на ИГРП за 2024 г. по ФУМИ. Поканата бе обявена юни 2024 г. комисията продължава оценката на двете проектни предложения. След приключване на оценката на проектните предложения и

⁷ При специфични действия с транснационален характер обхватът на настоящия раздел варира в зависимост от разпределението на ролите и отговорностите между водещите държави членки и другите участващи държави членки, както и от избора на използвания метод за докладване. Това е описано в бележката на Комисията от 14 февруари 2022 г. „Транснационални специфични действия по линия на фонд „Убежище, миграция и интеграция“ (ФУМИ), Инструмента за финансова подкрепа за управлението на границите и визовата политика и фонд „Вътрешна сигурност“ — договорености между партньорите“ (Ares (2022)1060102).

⁸ Добавената стойност от Съюза се определя като генерирането на резултати, които надхвърлят резултатите, които държавите членки биха могли да постигнат със самостоятелни действия.

⁹ Например във връзка с дейности по възлагане на обществени поръчки или други предприети подготвителни стъпки.

¹⁰ Например по отношение на крайните продукти, резултатите и др.

склучването на договори за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ, ще стартира изпълнението на предвидените дейности по операциите.

В таблицата по-долу въведете подробна информация за всички национални специфични действия, изпълнени в рамките на програмата. Докладването относно транснационалните специфични действия следва да съответства на избрания вариант за докладване¹¹.

Специфична цел	Наименование/референтен номер на действието	Бенефициер	Период на изпълнение	Допустима цена ¹²	Допустими разходи ¹³	Напредък по съответните общи и/или специфични за програмата показатели ¹⁴	
						Краен продукт	Резултат

1.6. Презаселване и преместване — член 35, параграф 2, букви ж) и з) от Регламент (ЕС) 2021/1147

Докладвайте консолидираните данни за счетоводната година в таблицата по-долу.

Брой лица, приети в рамките на презаселване	Към 30.06.2024 г. са финансирани операции, свързани с презаселване на 9 лица съгласно член 35, параграф 2, буква ж) от Регламент (ЕС) 2021/1147. Няма промени в стойностите в подаването на данни.
Брой лица, приети в рамките на хуманитарен прием в съответствие с член 19, параграф 2 от Регламент (ЕС) 2021/1147	Към 30.06.2024 г. не са финансирани операции, свързани с хуманитарен прием на лица в съответствие с член 19, параграф 2 от Регламент (ЕС) 2021/1147.
Брой уязвими лица, приети в рамките на хуманитарен прием в съответствие с член 19, параграф 3 от Регламент (ЕС) 2021/1147	Към 30.06.2024 г. не са финансирани операции, свързани с уязвими лица в съответствие с член 19, параграф 3 от Регламент (ЕС) 2021/1147.
Брой на кандидатите за международна закрила или на бенефициерите на международна закрила, прехвърлени към държавата	Към 30.06.2024 г. не са финансирани

¹¹ Както е посочено в бележката на Комисията от 14 февруари 2022 г. (Ares (2022)1060102).

¹² Обща допустима цена на избраните операции, докладвани на Комисията до 31 юли през последната счетоводна година.

¹³ Общ размер на допустимите разходи, декларирани от бенефициерите пред управителния орган, до 31 юли през последната счетоводна година.

¹⁴ Ако специфичните действия представляват допълване на предишни операции и няма специални механизми за мониторинг, докладвайте за крайните продукти и резултатите на пропорционална основа.

	операции, свързани с преместване на лица към държавата съгласно член 35, параграф 2, буква з) от Регламент (ЕС) 2021/1147.
Брой на кандидатите за международна закрила или на бенефициерите на международна закрила, прехвърлени от държавата	Към 30.06.2024 г. не са финансирани операции, свързани с преместване на лица от държавата съгласно член 35, параграф 2, буква з) от Регламент (ЕС) 2021/1147.

Ако е приложимо, опишете корекциите или промените, направени в стойностите, изпращани два пъти в годината чрез модула за предаване на данни в системата за управление на фондовете в Европейския съюз (SFC) и отразени в горната таблица като част от консолидираните данни за счетоводната година.

Към 30.06.2024 г. по програмата на Република България по фонд „Убежище, миграция и интеграция“ не са извършени корекции или промени в стойностите, изпращани два пъти в годината чрез модула за предаване на данни в системата за управление на фондовете в Европейския съюз (SFC) като част от консолидираните данни за счетоводната година..

1.7. Само през 2024 г.: Продължаване на проекти — член 39, параграф 4, буква д) от Регламент (ЕС) 2021/1147

Докладвайте за всички проекти, продължили след 1 януари 2021 г., които са били избрани и стартирани съгласно Регламент (ЕС) № 516/2014 на Европейския парламент и на Съвета¹⁵ в съответствие с Регламент (ЕС) № 514/2014 на Европейския парламент и на Съвета¹⁶.

Към 30.06.2024 г. не са финансирани операции, които попадат в обхвата на член 39, параграф 4, буква д) от Регламент (ЕС) 2021/1147.

2. ВЗАИМНО ДОПЪЛВАНЕ — ЧЛЕН 35, ПАРАГРАФ 2, БУКВА В) ОТ РЕГЛАМЕНТ (ЕС) 2021/1147

Опишете взаимното допълване и, ако е приложимо, полезните взаимодействия, постигнати през счетоводната година, между действията, подкрепени от фонда, и подкрепата, предоставена от други фондове на Съюза, и по-специално инструменти за външно финансиране¹⁷, Европейския социален фонд+ (ЕСФ+) или неговите предшественици, Европейския фонд за регионално развитие (ЕФРР) — било то по цел „Инвестиции за работни места и растеж“ или по цел

¹⁵ Регламент (ЕС) № 516/2014 на Европейския парламент и на Съвета от 16 април 2014 г. за създаване на фонд „Убежище, миграция и интеграция“ и за изменение на Решение 2008/381/ЕО на Съвета и отмяна на решения № 573/2007/ЕО и № 575/2007/ЕО на Европейския парламент и на Съвета и на Решение 2007/435/ЕО на Съвета (ОВ L 150, 20.5.2014 г., стр. 168).

¹⁶ Регламент (ЕС) № 514/2014 на Европейския парламент и на Съвета от 16 април 2014 г. за определяне на общи разпоредби за фонд „Убежище, миграция и интеграция“ и за инструмента за финансово подпомагане на полицейското сътрудничество, предотвратяването и борбата с престъпността и управлението на кризи (ОВ L 150, 20.5.2014 г., стр. 112).

¹⁷ По-специално Инструмента за съседство, сътрудничество за развитие и международно сътрудничество — Глобална Европа (ИССРМС) и Инструмента за предприєдинителна помощ (ИПП).

„Европейско териториално сътрудничество“, фонд „Вътрешна сигурност“ (ФВС) и Инструмента за финансова подкрепа за управлението на границите и визовата политика¹⁸.

Обърнете специално внимание на:

- взаимното допълване с инструментите на Съюза за външно финансиране за действия, предприети във или по отношение на трети държави, като се подчертават аспектите, които са в съответствие с принципите и общите цели на външната политика на Съюза; както и
- използването на благоприятстващи механизми, като например съществуващи организационни и процедурни договорености, които спомагат за постигането на полезни взаимодействия и взаимно допълване, както и на всички действия, предприети за подобряването на тези механизми през счетоводната година.

Ако е приложимо, опишете също така взаимното допълване на извършените дейности от гледна точка на укрепването на междуведомственото сътрудничество¹⁹;

Поддържа се постоянна координация между УО на програмата по ФУМИ и УО на програми, финансирани по другите фондове от Регламент 2021/1060 и Споразумението за партньорство, за да се постигне максимален ефект от помощта в близки и сходни тематични области. С Постановление № 302 от 29.09.2022 г. на Министерския съвет е регламентирано създаването на Комитети за наблюдение на Споразумението за партньорство на Република България и на програмите, съфинансирани от ЕФСУ, за програмен период 2021- 2027 г. В изпълнение на националните изисквания е създаден Комитет за наблюдение на програмата по фонд „Убежище, миграция и интеграция“ 2021-2027 г., в който са включени представители на съответните заинтересовани страни, работещи в областите на подкрепа на фонда – публични органи, международни и неправителствени организации, академичната общност, организации от икономическия и социалния сектор и регионални партньори. С това постановление на национално ниво са въведени механизми за осъществяване на ефективна координация между Управляващите органи на програмите, финансирани от други фондове по Регламента за общоприложимите разпоредби в рамките на Споразумението за партньорство, чрез участие на представители в Комитетите за наблюдение, за да се постигне максимален ефект от помощта в близки и сходни тематични области. През посочения период представители на УО на програмата по ФУМИ вземат участие в заседанията на Комитетите за наблюдение на фондовете, съфинансирани от ЕФСУ, съответно представители на посочените програми участват в заседанията и получават цялата информация по линия на Комитета по ФУМИ. Представителите на Управляващите органи следят за допълняемост и липса на припокриване на операциите, които се обявяват за финансиране по съответните програми. С Решение № 275 от 6 април 2023 г. на Министерския съвет за одитен орган по програмата е определена Изпълнителна агенция „Одит на средствата от Европейския съюз“, с което се гарантира въвеждането на унифициран подход при управлението на средствата от ЕС и координацията между отговорните институции на национално ниво.

Базирана на стратегически документи, информация и анализи, програмата на България по ФУМИ 2021 – 2027 г. осигурява подкрепа по всичките четири специфични цели на фонда. Инвестициите са фокусирани върху ефикасното и координирано управление на миграцията с цел заместване на несигурните и незаконни пътища към Съюза със сигурни и законни такива. Инвестициите ще имат за цел осигуряване на подкрепа за една стабилна система за прием и настаняване, система за предоставяне на международна закрила и система за ефективно връщане на лица, които не отговарят или вече не отговарят на изискванията за престой в ЕС, като същевременно се осигурява допълване и взаимодействие с други форми на подкрепа.

¹⁸ Възможно е също да е от значение взаимното допълване с други имащи отношение фондове и програми на ЕС (напр. Механизма за възстановяване и устойчивост, „Еразъм+“, „Творческа Европа“, Кохезионния фонд, Фонда за справедлив преход).

¹⁹ Като например сътрудничество на равнището на ЕС между държавите членки и между държавите членки и съответните органи, служби и агенции на ЕС, както и сътрудничество в национален план между компетентните органи във всяка държава членка.

Основната част от финансовия ресурс по отношение мерките в областта на международната закрила се предоставя по линия на фонд „Убежище, миграция и интеграция“, който допълва средствата, осигурени от държавния бюджет чрез Държавната агенция за бежанците.

Подпомагането в областта на интеграцията на граждани на трети държави е разделено между отделни фондове на ЕС. ФУМИ предоставя мерки за първоначална адаптация и ориентиране до включването на кандидатите или лицата, получили международна закрила в системите на образование, здравеопазване и заетост. На национално ниво тази подкрепа се предоставя изключително чрез европейско финансиране в рамките на програмата по ФУМИ. Средствата се отпускат от националния бюджет на съответните държавни органи само за изпълнение на регулярната им дейност и задачи. Европейският социален фонд+ (ЕСФ+) допълва ФУМИ за всички мерки, свързани със средносрочна и дългосрочна интеграция, по-специално мерките, свързани с интеграция на пазара на труда на граждани на трети страни, при условие че имат достъп до пазара на труда. ФУМИ е основният инструмент за осигуряване на подкрепа за приемането на граждани на трети държави. Мерките за интеграция, по-специално изграждането, разширяването и достъпът до качествени, масови, несегрегирани, приобщаващи и устойчиви услуги в образованието, заетостта, жилищата, социалните, здравните и детските грижи се финансират от ЕСФ+ (образование, приобщаване и пазар на труда мерки) и ЕФРР. По Еразъм+ има потенциал за действия за подобряване на образователната система и адаптирането ѝ към специалните нужди на мигрантите. Действия за дългосрочно изграждане на капацитет могат да са полезно допълнение и да доразвият действията, подпомагани със средства от ФУМИ, насочени главно към мерки за ранно образование и интеграция, по-специално във фазата на приемане. Мерки, свързани с пазара на труда, по ЕСФ+ ще бъдат насочени към мигранти, придобили съответни трудови права в България.

Прилагането на процедурите за връщане се подпомага по ФУМИ (принудително връщане и подпомогнато доброволно връщане и реинтеграция) и се допълва чрез средства от Европейската агенция за гранична и брегова охрана (Frontex, съвместни операции по връщане) и средства от националния бюджет (по споразумения за реадмисия).

Държавна агенция за бежанците изпълнява проект за разработване на техническа спецификация за изграждане на дигитална система във връзка с прилагането на процедурата за международна закрила в България по Инструмента за техническа помощ на Генерална дирекция „Реформи“ към ЕК. На следващ етап с подкрепа по Швейцарско -българската програма се предвижда реалното изграждане и въвеждане в експлоатация на новата автоматизирана информационна система, включваща основни модули за регистрация, настаняване и контрол на достъп, обработка на документи, контрол на качеството, съдебна фаза, електронно съгласуване на заявления за издаване на лични документи, процедури по Дъблинския регламент и статистика на данните. Изпълнението на посочените проекти ще допринесе за подобряване на Общата европейска система за убежище и в този смисъл ще допълни подкрепата по проектите, изпълнявани в рамките на Специфична цел 1 от програмата на Република България по ФУМИ.

3. ПРИЛАГАНЕ НА ДОСТИЖЕНИЯТА НА ПРАВОТО НА СЪЮЗА, СЪТРУДНИЧЕСТВО И СОЛИДАРНОСТ — ЧЛЕН 35, ПАРАГРАФ 2, БУКВА Г) ОТ РЕГЛАМЕНТ (ЕС) 2021/1147

Опишете накратко как през счетоводната година програмата е допринесла за прилагането на достиженията на правото на Съюза в областта на убежището, законната миграция, интеграцията, връщането и незаконната миграция и съответните планове за действие, както и за сътрудничеството и солидарността между държавите членки.

Операциите, финансирани от Управляващия орган в периода на отчет, ясно демонстрират стремежа за справяне с предизвикателствата на нелегалната миграция при съблюдаване на принципите на националното и европейското право, включително за ефикасното управление на миграционните потоци, за осъществяването на процедурите по асистирано връщане, укрепването и развитието на общата политика в областта на убежището и миграцията и спазването на принципа на пропорционалност.

Две от операциите са насочени към осигуряване на средства за оперативни разходи, подобряване на условията за пребиваване и наемане на допълнителен охранителен персонал за центровете за настаняване на бежанци и мигранти на Държавната агенция за бежанците към Министерски съвет. Чрез тях се подпомага процеса на интеграция и първоначална адаптация на гражданите на трети страни, търсещи убежище и международна закрила. Целта им е да допринесат за ефективното управление на миграционните потоци и осъществяването, укрепването и развитието на общата европейска политика в областта на международната закрила, зачитайки изцяло достиженията на правото на Съюза.

Други две операции също осигуряват средства за оперативни разходи за специалните домове за настаняване на незаконни мигранти на дирекция „Миграция“ в МВР. Към тях може да се прибави още една операция, свързана с прилагането на принудителни административни мерки към незаконни мигранти. Те също са насочени към ефикасното управление на миграционните потоци и по-конкретно за справяне с незаконната миграция, като се укрепва ефективното, безопасното и достойното връщане. В допълнение с тях се оптимизират процедурите за задържане, както и се подобрява материално-техническите условия за настаняване в специалните домове на дирекция „Миграция“ – МВР.

Успешно са изпълнени дейности по презаселване по три проекта, финансирани в рамките на специфична цел 4 „Солидарност“, с които се цели да се допринесе за солидарността и сътрудничеството със страни, засегнати от миграционни потоци, включително чрез презаселване в Съюза и чрез други законни начини за закрила.

Последният финансиран проект, подписан в края на отчетния период, предвижда насърчаване на законната миграция на граждани на Молдова и Грузия, както и осъществяването, укрепването и развитието на ефективна обща европейска политика в областта на миграцията, като се зачитат изцяло съответните достиженията на правото на Съюза и международните задължения на ЕС и България.

4. КОМУНИКАЦИЯ И ВИДИМОСТ — ЧЛЕН 35, ПАРАГРАФ 2, БУКВА Д) ОТ РЕГЛАМЕНТ (ЕС) 2021/1147

Опишете как са били изпълнени дейностите за осъществяване на комуникация и осигуряване на видимост през счетоводната година. По-специално, посочете напредъка, постигнат по отношение на целите, определени в комуникационната стратегия, измерен чрез съответните показатели и техните целеви стойности. Ако е приложимо, опишете всички добри практики за достигане до целевите групи и/или разпространение и оползотворяване на резултатите от проектите.

Дейностите по комуникация и визуализация по фонд „Убежище, миграция и интеграция“ 2021-2027 г. следват разписаните в комуникационната стратегия цели и са в съответствие с изпълнението на програмата на Република България. Основните цели са осигуряване на видимост, прозрачност и публичност на дейностите, достигане до възможно най-широка аудитория, както и повишаване на информираността на настоящите и потенциални заинтересовани страни.

Началото на новия програмен период 2021-2027 г. е отбелязан с мащабно тридневен събитие под надслов „Заедно за по-сигурно бъдеще. Разнообразни активности, привличат различни целеви групи, а акцент в програмата е 3D светлинният видео спектакъл на сградата на МВР. Комуникационните активности в отчетния период са свързани с обявяването на процедури за набиране на проектни предложения, организирането на комитети за наблюдение, информационни дни и обучения за бенефициентите.

Всяка нова и актуална информация се публикува на страницата на Управляващия орган: <https://www.mvr.bg/dmp>, която е обновена и структурирана, за да осигури бърз и лесен достъп. Прозрачност на процесите и популяризиране на финансирането се постига и с редовното публикуване на Единия информационен портал на европейските структурни и инвестиционни фондове: www.eufunds.bg. Активно се използва и Фейсбук страницата на програмата: <https://www.facebook.com/BGISF/> за популяризиране на предоставеното европейско финансиране, възможностите за кандидатстване, както и за публикуването на новини и актуално съдържание. В разглеждания период Фейсбук страницата е достигнала до 16,200

души, което е 285% повече от предходната отчетна година. В профила е публикувана информация за обявените процедури, комитетите за наблюдение, предстоящи и проведени информационни дни, мониторингови мисии, предоставено допълнително финансиране от ЕК и др. Специално внимание се обръща на визуализациите, кратките видеа и снимките, които допълват текстовото съдържание. Повечето публикации са споделени на Фейсбук страницата на eufunds.bg - <https://www.facebook.com/eufundsinbulgaria>, където са достигнали до по-широка аудитория. Създаден е и нов комуникационен канал - Линкедин страница на Управляващия орган, чието съдържание е генерирало 18 000 импресии за първите пет месеца, до края на отчетния период. Проведени са следните събития:

- 3-дневно публично събитие за широката общественост за представяне на програмата по ФУМИ за програмен период 2021-2027
- 4 информационни дни за потенциални бенефициенти, проведени онлайн (присъствали 36 души)
- 1 обучение за бенефициенти (присъствали 64 човека)
- 45 публикации на уебсайта и в социалните мрежи на Управляващия орган
- 197 нови последователи във Фейсбук страницата

Дайте връзка към уебпортала, посочен в член 46, буква б) от Регламент (ЕС) 2021/1060, и, ако е различен, към уебсайта, посочен в член 49, параграф 1 от същия регламент.

Връзка към уебпортала, посочен в член 46, буква б) от Регламент (ЕС) 2021/1060:

<https://www.eufunds.bg/bg>

Връзка към уебпортала, посочен в член 49, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2021/1060:

<https://www.mvr.bg/dmp/>

5. ОТКЛЮЧВАЩИ УСЛОВИЯ И ХОРИЗОНТАЛНИ ПРИНЦИПИ

5.1. Отключващи условия — член 35, параграф 2, буква е) от Регламент (ЕС) 2021/1147

Опишете как е било гарантирано, че приложимите отключващи условия в приложение III към Регламент (ЕС) 2021/1060 са били изпълнени и прилагани през цялата счетоводна година, по-специално по отношение на спазването на Хартата на основните права на Европейския съюз. Ако е приложимо, опишете всяка промяна, която е оказала въздействие върху начина, по който са били изпълнени отключващите условия, както е предвидено в член 15, параграф 6 от Регламент (ЕС) 2021/1060.

През счетоводната година Управляващият орган предприе необходимите мерки за стриктното изпълнение и прилагане на отключващите условия, посочени в Приложение III към Регламент (ЕС) 2021/1060. Налице са ефективни механизми за гарантиране на спазването на националните правила в тази област, предвидени в Насоките за прилагане на Хартата на основните права на ЕС от органите по управление, контрол и одит на програмите, съфинансирани със средства от ЕФРР, ЕСФ+, КФ, ФСП, ЕФМДРА, ФУМИ, ФВС и ИУГВП за програмен период 2021 – 2027 г., утвърдени със Заповед на заместник министър-председателя по еврофондовете и министър на финансите № В-105/19.07.2022 г. Подготовката и провеждането на процедурите за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ се осъществяват от Управляващия орган в съответствие с критерии и методология за подбор на операции, които са в пълно съответствие с Хартата на основните права на Европейския съюз. В Насоките за кандидатстване са посочени изисквания към кандидатите за безвъзмездна финансова помощ, съгласно които те следва да декларират, че предвидените дейности съответстват и допринасят за реализиране на хоризонталните политики, както и прилагането на Хартата на основни права на ЕС и Конвенцията на ООН за правата на хората с увреждания. На етапа на оценка на проектното предложение това съответствие ще се проверява от оценителната комисия и ще се проследява от служители на Управляващия орган на етап изпълнение на проектното предложение.

Въведен е систематичен процес на документиране, проверка и отчетност.

- централизирана база данни за обществените поръчки;

- стандартизирани формуляри и насоки;
- използване на платформа за електронно отчитане и мониторинг, която позволява проследяване на ключови индикатори и съответствието на процедурите;
- механизми за разкриване и докладване на нередности;
- обучение и повишаване на капацитета.

Към 30.06.2023 г. не са налице промени върху изпълнението на отключващите условия съгласно разпоредбите на член 15, параграф 6 от Регламент (ЕС) 2021/1060.

По отношение на проверките, свързани със съответствието на проектните предложения с приложимите отключващи условия, чрез оценителните листове, които се попълват от всеки оценител с право на глас, оценителната комисия извършва оценка дали съответното проектно предложение е съгласувано със съответните стратегии и документи за планиране, приети за спазването на отключващите условия приложими за програмата и как предвидените от конкретния бенефициент дейности в проекта са в съответствие с Хартата на основните права на ЕС и Конвенцията на ООН за правата на хората с увреждания. За да оцени дали проектното предложение покрива посочените критерии, оценителната комисия оценява специално разработени в тази връзка части на проектните предложения – поле „Отключващи условия“, поле „Принос на проектното предложение и за реализиране на хоризонталните принципи, посочени в чл. 9 от Регламент (ЕС) 2021/1060 на Европейския парламент, Механизъм за ефективно прилагане и изпълнение на проекта на принципите на Хартата на основните права на ЕС и на Конвенцията на ООН за правата на хората с увреждания“ и Раздел „План за външно възлагане“, придружен от съответните доказателства. В посочените места всеки кандидат/конкретен бенефициент обосновава и доказва съответствието на проектното предложение с отключващите условия.

5.2. Спазване на хоризонталните принципи — член 9 от Регламент (ЕС) № 2021/1060

Опишете как е било гарантирано спазването на хоризонталните принципи, установени в Регламента за общоприложимите разпоредби, през счетоводната година, и по-специално равенството между мъжете и жените и насърчаването на интегрирането на принципа на равенство между половете, както и предотвратяването на дискриминация, основана на пол, расов или етнически произход, религия или убеждения, увреждане, възраст или сексуална ориентация.

Управляващият орган е предприел мерки за недопускане предоставяне на безвъзмездна финансова помощ в нарушение на хоризонталните принципи, установени в Регламента за общоприложимите разпоредби и в националното законодателство. Съгласно изискванията на чл. 2 ал. 1 от Закона за управление на средствата от европейските фондове при споделено управление, именно тези действия са в съответствие с принципите за законност, добро финансово управление, пропорционалност и прозрачност, партньорство и намаляване на административната тежест за бенефициента и осигуряването на видимост. Тази практика е обичайна за Управляващият орган и е установена при финансирането на проекти, не само в рамките на текущия период 2021-2027, но в предходните такива – 2007-2013 и 2014-2020 по фондовете на ЕК в сферата на миграцията и вътрешните работи. За тази цел се използват контроли, въведени на всички етапи от изпълнението на операциите, включени в програмата по ФУМИ, както и в отделните структурни звена на Управляващия орган, съгласно разработените документи, регламентиращи функционирането на – напр. Системите за управление и контрол.

Сред принципите, към които Управляващият орган се придържа, са:

- партньорство, сътрудничество и координация между страните, участващи в процеса на подготовка и изпълнение на програмата по ФУМИ;
- повишаване на административния капацитет на служителите си и на получателите на помощта за познаването на фундаменталните права;
- провеждането на единна политика на равнопоставеност между половете в дейностите и трайна превенция срещу пряка и косвена дискриминация въз основа на пола;
- елиминирането на потенциалната поява на други дискриминационни признаци въз основа на раса, народност, етническа принадлежност, произход, религия или вяра, увреждане;

- предотвратяване на рисковете от използване на средства по програмата по ФУМИ, чрез които да се финансират дейности нарушаващи хоризонталните принципи.

Принципите на законност и прозрачност, партньорство и намаляване на административната тежест намират своето място както в процеса на подбор преди предоставяне на безвъзмездна финансова помощ, така и при верификацията на разходите по финансираните действия. По време на изпълнението на проектите, чрез изрично създадени въпроси за проверка в контролните листове, стриктно се следи за изпълнението на ангажимента на бенефициентите за добро финансово управление на получената безвъзмездна помощ и осигуряването на видимост и информираност на обществеността за финансирането по програмата по ФУМИ.

В рамките на оценката на проектните предложения се следи дейностите по проектите да се изпълняват при спазване на принципите на равенство на половете, активно включване и приобщаване, насърчаване на равните възможности и недопускането на дискриминация. С подписването на Формуляра за кандидатстване бенефициентите и партньорите се задължават да спазват хоризонталните принципи на чл. 9 от Регламент (ЕС) 2021/1060, което се проследява от служителите на Управляващия орган при изпълнение на проекта.

При реализацията на операциите Управляващият орган, също чрез въпроси за проверка в контролните листове, се следи за спазването на принципите на равните възможности, недопускането на дискриминационни действия и осигуряване на равнопоставено участие на жените, малцинствата и уязвимите групи от населението. В рамките на постоянния мониторинг на изпълнението на финансираните проекти се следи липсата на принадлежност на бенефициента към група, която би поставила ограничения, основани на пол, раса, народност, етническа принадлежност, гражданство, произход, религия или вяра, образование, убеждения, политическа принадлежност, увреждане, възраст, сексуална ориентация и др. В допълнение, всички служители на Управляващия орган изпълняват работните си задължения при стриктно спазване на Етичния кодекс на МВР, като регулярно преминват през допълнителни обучения.

Една част от операциите са свързани с осигуряване на необходимите условия за пребиваване в центровете на дирекция „Миграция“ в МВР и Държавната агенция за бежанците. Други се отнасят до презаселване на лица или повишаване на информираността на граждани на трети страни за възможностите за легална миграция в Република България. Чрез постоянното наблюдение на изпълнението на тези дейности, Управляващият орган внимателно проследява за недопускането на дискриминационни политики и осигуряване на равен достъп до подкрепа, спазването на човешките права.

Управляващият орган изисква на регулярна база информация от бенефициентите за наличието на жалби, свързани с нарушения на правата на човека съгласно Хартата на основните права на ЕС или сведения за изпратени такива до компетентните органи, като до момента не са докладвани такива. С цел осигуряване на ефективна експертиза по получените жалби и установените случаи на неспазване на Харта на основните права на Европейския съюз,

В случай че бъде установена необходимост от предприемане на допълнителни действия, Управляващият орган би могъл да се обърне за подкрепа към Комитета за наблюдение по ФУМИ, в който като член с право на глас в участва представител на Комисията за защита от дискриминация, а като наблюдател без право на глас – на омбудсмана на Р България. Възможно е да се търси съдействие и от независими организации с компетенции напр. в спазването на фундаменталните права, чрез консултации с които да бъдат предприети съответните корективни мерки.

6. ПРОЕКТИ В ТРЕТИ ДЪРЖАВИ ИЛИ ПО ОТНОШЕНИЕ НА ТРЕТИ ДЪРЖАВИ — ЧЛЕН 35, ПАРАГРАФ 2, БУКВА И) ОТ РЕГЛАМЕНТ (ЕС) 2021/1147

Опишете всички действия, които се извършват във или по отношение на трети държави през счетоводната година, и как те носят добавена стойност от Съюза при постигането на целите, определени от фонда. Посочете кои са съответните трети държави. Представете описание, в което се пояснява, че действията, подкрепяни от фонда, не са ориентирани към развитието,

обслужват интересите на вътрешните политики на Съюза и са съгласувани с дейностите, предприети в рамките на Съюза. Ако е приложимо, позовете се на консултациите с Комисията преди одобряването на проекта (член 16, параграф 11 от Регламент (ЕС) 2021/1147).

Към 30.06.2024 г. по програмата на Република България по фонд „Убежище, миграция и интеграция“ е финансиран един проект в рамките на специфична цел 2 „Законна миграция и интеграция“ в или по отношение на трети държави. В рамките на процедурата за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ чрез подбор на проекти са одобрени общо три проекта, които съдържат дейности, които се извършват в или по отношение на трети държави. Договорът е с предмет „Насърчаване на законната миграция от Молдова и Грузия към България с бенефициент Фондация Европейски институт. Третите държави, в които се изпълняват дейности са Молдова и Грузия. Общата цел на проекта е да допринесе за осъществяването, укрепването и развитието на ефективна обща европейска политика в областта на миграцията, като се зачитат изцяло съответните достижения на правото на Съюза и международните задължения на ЕС и България. Предвидено е тя ще бъде постигната, чрез:

- насърчаване на законната миграция към ЕС и в частност към България сред гражданите на Молдова и Грузия;

- повишаване нивото на информираност на граждани на Молдова и Грузия относно пълния обхват от възможности за осъществяването на законна миграция в страни от ЕС и в частност България;

- създаване на условия за ефективно прилагане на двустранните спогодби между България и съответно Молдова и Грузия за регулирането на трудовата миграция, благоприятствайки последващите интеграция и социално приобщаване.

7. РЕЗЮМЕ — ЧЛЕН 35, ПАРАГРАФ 2 ОТ РЕГЛАМЕНТ (ЕС) 2021/1147

Представете резюме на раздели 1—6, което ще бъде преведено и предоставено на разположение на обществеността.

Резюмето следва да обхваща най-малко всички точки, изброени в член 35, параграф 2, и за предпочитане следва да бъде структурирано около тях.

Насърчава се използването на подточки, удебелен текст или информативни заглавия, така че заинтересованите страни да могат лесно да се запознаят с основните постижения на програмата и основните проблеми, засягащи нейното изпълнение.

1. Напредък в изпълнението на на операциите от националната програма на Република България по фонд „Убежище, миграция и интеграция“

Като резултат от приключените процедури за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ в отчетния период - от 01.07.2023 г. до 30.06.2024 г., Управляващият орган стартира изпълнението на девет действия, които подпомагат:

- По специфична цел 1 „Обща европейска система за убежище“ се реализират два проекта за осигуряване средства за а) режийни разходи, храна и охранителни услуги и б) подобряване на условията за пребиваване и наемане на допълнителен персонал в центровете за настаняване Държавната агенция за бежанците към Министерски съвет (ДАБ) (режийни разходи и инфраструктура) за пребиваване на гражданите на трети страни, в процедура по кандидатстване за статут или предоставяне на убежище;*

- По специфична цел 2 „Законна миграция и интеграция“ в края на отчетния период е стартиран проект за насърчаване на законната миграция в Република България от Грузия и Молдова;*

- По специфична цел 3 „Връщане“ се реализират три проекта с бенефициент дирекция „Миграция“ в МВР (ДМ), които имат за цел а) осигуряване на средства за режийни разходи, б) подобряване на условията за настаняване и в) изпълнение на процедури по принудително връщане в страните на произход на нелегалните мигранти;*

• По специфична цел 4 „Солидарност“ са изпълнени три проекта за презаселването на девет лица на територията на Република България;
Действията за осигуряване на средства за подобряване на условията за настаняване в центровете на ДАБ и специализираните домове на ДМ са част от оперативната подкрепа по програмата по ФУМИ.

1.1 Проблеми, засягащи качеството на изпълнението

Предвид началната фаза на изпълнение на програмата по ФУМИ, опитът в управлението на финансовите инструменти на ЕС в областта на миграцията и убежището и спазването на разработените системи за управление и контрол, Управляващият орган не идентифицира проблеми, които биха могли да въздействат негативно на изпълнението на предвидените действия.

1.2 Специфични действия

В периода на отчет от България бяха подадени две заявления за изпълнение на Специфични действия по ФУМИ - „Създаване на алтернативни решения за комплексни социални услуги за непридружени малолетни и непълнолетни лица в България“ и „Подкрепа за интеграция на бежанци от Украйна: Принос към усилията на правителството на България за изпълнение на ангажиментите за изпълнение на Директивата за временна закрила“.

2. Взаимно допълване

За осигуряване на допълняемост и за да се постигне максимален ефект от помощта в близки и сходни тематични области с постановление на Министерския съвет на Република България са създадени комитети за наблюдение, в които участват представители на съответните заинтересовани страни - публични органи, международни и неправителствени организации, академичната общност, организации от икономическия и социалния сектор и регионални партньори. По този начин на национално ниво са въведени механизми за осъществяване на ефективна координация между Управляващите органи на програмите, съфинансирани от ЕФСУ, за програмен период 2021- 2027 г. и по Споразумението за партньорство на Република България. Представители на УО на програмата по ФУМИ вземат участие в заседанията на Комитетите за наблюдение на фондовете и следят за допълняемост и липса на припокриване на операциите, които се обявяват за финансиране по съответните програми.

3. Прилагане на достиженията на правото на Съюза

Реализацията на програмата по ФУМИ допринася за изпълнението на приоритете и осъществяването на целите, в съответствие с ангажиментите на Република България, произтичащи от членството на страната ни в ЕС. Подкрепата по фонда допринася за интеграцията и убежището на лицата, получили статут за пребиваване или с международна закрила, за ефикасното управление на миграционните потоци, за осъществяването, укрепването и развитието на общата политика в областта на убежището и миграцията.

4. Комуникация и видимост

Началото на програмен период 2021-2027 г. беше отбелязан с тридневно събитие, включващо разнообразни активности с акцент 3D светлинният видео спектакъл на сградата на МВР. Комуникационните активности в отчетния период са свързани с обявяването на процедури за набиране на проектни предложения, организирането на комитети за наблюдение, информационни дни и обучения за бенефициентите. Активно се използват социалните медии и интернет страницата на Управляващия орган за популяризиране на предоставеното европейско финансиране, възможностите за кандидатстване, за новини и актуално съдържание.

5. Отключващи условия

5.1 Управляващият орган е предприел всички мерки за **стриктното изпълнение и прилагане на отключващите условия**, посочени в Приложение III към Регламент (ЕС) 2021/1060. Налице са ефективни механизми за гарантиране на спазването на националните правила в тази област, предвидени в Насоките за прилагане на Хартата на основните права на ЕС. Като на етап подготовка и провеждане на процедурите за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ, така и по време на изпълнението на операциите Управляващият орган действа в съответствие с критерии и методология, които са в

съответствие с Хартата на основните права на Европейския съюз ЕС и Конвенцията на ООН за правата на хората с увреждания.

5.2 **Що се отнася до спазването на хоризонталните принципи** Управляващият орган е взел нужните мерки за недопускане на предоставянето на безвъзмездна финансова помощ по програмата по ФУМИ в тяхно нарушение. Тази практика е обичайна за Управляващият орган и е установена при финансирането на проекти, не само в рамките на текущия период 2021-2027 по фондовете на ЕК в сферата на миграцията и интеграцията, но в предходните такива – 2007-2013 и 2014-2020. За тази цел се използват контроли, въведени на всички етапи от изпълнението на операциите, включени в програмата по ФУМИ.

Сред принципите, към които Управляващият орган се придържа, са:

- партньорство, сътрудничество и координация между страните при подготовката и изпълнението на програмата по ФУМИ;
- повишаване на административния капацитет както на служители, така и на получателите на помощта по отношение на познаването на фундаменталните права;
- провеждането на единна политика на равнопоставеност между половете във всички финансирани дейности и трайна превенция срещу пряка и косвена дискриминация въз основа на пола;
- елиминирането на потенциалната поява на други дискриминационни признаци, напр. въз основа на раса, народност, етническа принадлежност, произход, религия или вяра, увреждане;

6. Проекти в трети държави

Управляващият орган е стартирал и операциите, предвиждащи изпълнение на проекти в или по отношение на трети държави, чрез финансиран договор за насърчаване на законната миграция от Молдова и Грузия. Общата цел на проекта е да допринесе за осъществяването, укрепването и развитието на ефективна обща европейска политика в областта на миграцията, като се зачитат изцяло съответните достижения на правото на Съюза и международните задължения на ЕС и България.